

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 20 Października r. s. 1822 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt Petersburg, dnia 7 października.
(z *Ruskiego Inwalida*)

Zmarły Główny dyrektor korpusów paziów i kadeckich, Jenerał adjutant, Jenerał piechoty, Hrabia *Konownicyn*, wykreśla się z rang listy.

Hrabianka *Zeneida Lavel*, nayıłaskawiey mianowana freyleyną dworu NN. Cesarzowych.

Kawaler *Robert Porter* miał szcęgście złożyć CESARZOWI JEGOMOŚCI exemplarz ciekawey podróży swojej w *Gruzji, Persyi, Armenii*, it.d. wydaney przez siebie w języku angielskim. CESARZ JEGOMOŚĆ, na okazanie Wysokiego Swego zażdowolenia, raczył udarować kawalera *Porter* złotą tabakierą z cyfrą Swoją, brylantami osypaną. Kosztowny ten dar drugim już jest, który znakomity ten wędrownik z hojności Najjaśnieyszego Pana otrzymał. (Przed kilką miesiącami Jego CESARSKA MOJĆ raczył go udarować kosztownym pierścieniem). Pominiona tabakiera przesłana została kawalerowi *Porter* przy liście JO. Xiążęcia Ministra spraw duchownych i narodowego oświecenia

Kupiec Frakman, nayıłościwiey uznany został królewsko-saskim konsulem w Moskwie:

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, dnia 21 października.

(z *Kurjera Warszawskiego*)

W Rozkazie dziennym, wydanym do woyska polskiego d. 14 b. m. wyrażono: Ma sobie przyznane urzwanie tytułu *Hrabięgo*, udzielonego oycu jego przez N. Cesarza Austriackiego, Jenerał Brygady *Fredro*, w sztabie Najjaśnieyszego Cesarza i Króla.

Wiele znakomitych osób wyjechało z *Warszawy* do *Opinogóry*, gdzie wczora miała być poświęconą kaplica, wystawiona kosztem JW. z Xiążąt *Radziwiłłów* Hrabiny *Maryi Krasieńskięgo*, zmarley przed kilką miesiącami. Zwłoki jej, tymczasowie spoczywające w *Zegrzu*, dziś do nowo wystawionego grobu w teyże kaplięgo przeniesione będą.

Za 4 dni, t. j. w następujący piątek *nieszawodnie*, odbędzie się ciągnięcie loteryi na dom, ofiçyny, ogród etc. *Woye. Bogusławskiego*.

AUSTRYA.

Wiedeń, dnia 14 października.

(z *Dostrzegacza Austriackiego*.)

Podług wiadomości z *Insbruku* NN. Cesarstwo Ichmość w pożądanym stanie zdrowia, d. 10 t. m. wśród odgłosu wszystkich dzwonów, gromu dział, i wśród radośnych okrzyków niezmiernego mnóstwa ludu, przybyli do tego stołecznege miasta prowincyi. NN. Państwo wysiedli na zamku i przyjeçi byli przez Gubernatora cywilnego, Hrabiego v. *Cholek* i jenerał majora v. *Luzem*. Z przyległych gór przybyło kilką tysięcy zbroynnych obrońców kraju w narodowym swoim ubiorze, z chorągwiami i muzyką, i stanęli razem z gwardyą obywatelską w szeregach, przez które NN. Państwo wśród okrzyków radości tego wiernego ludu alpeyskiego, do miasta wjeżdżali. NN. Cesarstwo Ichmość udali się potem na balkon, i kazali przeciągać przed sobą kompanijami obrońców kraju, którzy ukochanego Monarchę swego czulemi okrzykami życzliwości witali.

Dnia 11 t. m. o godzinie 6 zrana, z niewypowiedzianym żalem całego c. k. dworu, narodzony d. 25 września t. r. Arcy-Xiążę *Rudolf Franciszek*, syn Jego Cesarzkiej Wysokości Arcy-Xiążęcia *Karola*, zaszedł z tego świata.

Dnia 12 po południu o godzinie 5tey zwłoki zmarłego przemiesiono z pałacu Xiążęcego na o. k. zamek, wystawione zostały na widok publiczny w cesarskiej sali rycerskiej.

Dnia 13 po południu o godzinie 6tey przeprowadzono zwłoki z uroczystością żalobną do kościoła OO. *Kapucynów*, gdzie w grobie c. k. dworu złożone zostały.

Praga (w Czechach) dnia 5 października.

Dnia 16 z. m. o godzinie 8mej wieczorem, w miastach *Mies* i *Plan*, w cyrkule pilznińskim, i okolicach tamecznych, dało się uczuć znaczne trzęsienie ziemi z podziemnym hukiem, podobnym do grzmotu.

HISZPANIA.

Madryt dnia 22 września.

(z *gazety ryzkiej Zuschauer*.)

Riego przybył d. 15 do *Grenady*, gdzie go z wielką okazałością przyjmowano. Przyjeçie tey okazałości okazuje w nim więcey próżności, jak rozsądku. Gwardya narodowa, konna i piesza, ciągnęła przed nim, przez wystawioną umysinie dla niego bramę tryumfalną, pod którą okryta go wieńcami laurowemi, i t. d.

Król rozkazał, ażeby wszystkich paziów i osoby należące do pałaców królewskich oddalić z pensyą 18stomie ięczną.

ANGLIA.

Londyn, dnia 8 października.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Xiążę *Klarencey* powrócił tu z małżonką swoją ze stałego lądu.

Bezprawia buntownicze rozpościerają się coraz bardziey w Irlandyi.

W celu upięknienia gmachu w *Brighton*, zakupił Król część ulicy, lecz pewny kowal nie chciał żadną miarą swojego domu odstąpić. Mógł gohy wprawdzie Monarcha nakłonić do tego uchwałą parlamentu; lecz wolał oddzielić dom jego, wysokim murem.

FRANCYA.

(z *Korr. Warsz*) Baron *Thul*, nowy poseł Rosyyski przy Stanach Zjednoczonych, wypłynął z *Havre* do północney Ameryki.

Podług ustawy królewskiej, w celu zapewnienia żołnierzom zdrowego pożywienia, na wszystkich miejscach królestwa ma odtąd być pieczony chleb dla żołnierzy z czystey pszenney maki.

Deputowani *Keraty, Lafite* i jenerał *Foy* oskarżyli jeneralnego prokuratora *Mangin* przed ministrem sprawiedliwości, o potwarz.

Woyska, składające korpus obserwacyyny na granicach hiszpańskich, otrzymały powiększenie zoldu: niektórzy nazywają to postawieniem tych woysk na stopie wojenney.

Wodzowie woysk greckich, uznawszy za zniesiony rząd grecki, którego członkowie zanadto się z ucieczką pośpieszyli, mianowali nowy, a na jego czele są Xiążęta *Maurocardato* i *Demetryusz Ypsylanty*.

TURCYA.

W gazecie rzyńskiej *Zuschauer* czytamy z *Konstantynopola* pod 10 września: Lord *Strangford* miał otrzymać od Dywanu ważne polecenie na kongres; mianowicie, jak niektórzy twierdzą, nroczystą protestacją przeciw wszelkiemu wdawaniu się Mocarstw europejskich do ich wewnętrznych interesów.—W ostatniej bitwie z *Perami* mieli turcy utracić całą swoją artylleryą.

Dostrzegacz Austriacki zawiera następujące wiadomości z *Konstantynopola* pod 25 września.

„W ciągu przeszłego tygodnia przybyło tu kilku tatarów z wiadomościami, potwierdzającymi dawniejsze doniesienia o nieszczęśliwym losie miasta *Alepu*. Podczas odechodzenia ostatnich doniesień z d. 6 t. m. nie ustało jeszcze trzęsienie ziemi, a wstrząśnienia następowały po sobie aż do nocy d. 5, a taką gwałtownością, że domy, które w większych dzielnicach miasta dotąd niebezpieczeństwa uszły, zawaliły się także, i nie masz już prawie żadnego miejsca mieszkalnego. Liczba zabitych, wynosi więcej dwódziestu tysięcy; liczba ranionych jest niezmierna. Wielka część mieszkańców oddaliła się, szukając schronienia od zbliżającej się ostrej pory roku. Wielu dotychczasowych ludzi i konsulatów obcych Mocarstw stawia po swoich wiejskich majątnościach, lub w odleglejszych ogrodach, drewniane domki, dla przepędzenia w nich zimy, lub postąpienia na przyszłość, jak okoliczności wskażą.

„Zburzenia nie ograniczyły się na samém *Alepie*, które nie dawno jeszcze było w stanie tak bogatym i kwitnącym. *Antab*, *Antatia*, *Gesses*, *Latakia*, *Alexandrette*, *Tarsus*, *Marasse*, *Hama* i *Hama*, doznały także mniej lub więcej okropności skutków niszczących siły; nawet w *Damaszku* i na wyspie *Cyprze* dały się uczuć lekkie wstrząśnienie ziemi.

„Wiadomości od wschodnich granic państwa nie bardzo są pomyślne. Zdaje się, że *Persowie* postępują uczynli. Wyórównywając morowemu powietrzu zaraza, *Cholera Morbus*, grassuje w *Mosul* i dała się też uczuć w *Mardin*. Naczelnik *Druzów*, *Emir Biskur*, miał się udać na okręcie francuzkim do *Egiptu*, gdzie za pośrednictwem *Mohammeda Ali Baszy* spodziewa się otrzymać przebaczenie.

„Dotąd jeszcze nie dostaje zupełnie pewnych wiadomości o stanie rzeczy w *Morei*. Codziennie krążą naysprzeczniejsze wieści; nikt już nie daje im wiary, a turcy nie zadają sobie pracy nad ich sprostowaniem.

„Tymczasem niektórzy młodzi niemcy i francuzi, przykrem doświadczeniem nauczani, powracają z *Grecyi*. Wszyscy zgadzają się w swoich opowiadaniach przeciw owym naczelnikom greckim, których postępowanie największych nawet obrońców ich sprawy, na inneby myśli nie doprowadziło.

„Porta ogłosiła bardzo surowy firman przeciw panującemu zbytkowi.

„W publicznych urzędach i niektórych wielkorządztwach zaszły odmiany. Urząd dotychczasowego prezydenta mennicy, sprawuje teraz *Husni Bey Aarif Efendi*, który był dawniej *Reis-Effendim* polnym, otrzymał urząd *Deftera Emini*, czyli archiwariusza państwa. Basza *Syryi* przeniesiony jest do *Saida*, a *Behram Basza* do *Alepu*. Ostatni ma sobie też zastawioną prowincyą *Rakka*. Prowincyą *Mosul*, która dawniej należała do wielkorządztwa bagdadzkiego, odłączona od niego, powierzona została *Numan Baszy Sade Jahja Bey* z wyniesieniem go do godności trzypłunego Baszy. *Jussuf Bey* mianowany jest *Muhafisem* na *Scio*.

„Na wyspie *Kandy* grassuje morowe powietrze i sprząta wiele ludzi.

„Pożar, który w nocy z d. 18 na 19 t. m. wybuchnął w jednym domu ormiańskim niedaleko *Fanaru*, pochłonął więcej 2000 domów uboższej klasy. Nieprzyjazne położenie tej części miasta uczyniło bezskutecznym wszelki ratunek.

„Spokojność publiczna jest teraz ściśle przestrzegana.

„Morowe powietrze rozszerzyło się, niestety, w ostatnich dwóch tygodniach, mianowicie po wioskach nad kanałem, i pomiędzy wojskiem obózującym pod *Bujukdera*. *Pera* i *Galata* nie są też wolne od śladów zarazy; jednakże szpitale nie są jeszcze zajęte.

WŁOCHY.

Od granic włoskich, dnia 2 października:
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Kardynał *Spina* pojedzie wprawdzie na kongres do *Werony*, lecz ma mieć tylko złozenie powitania przybydź tam mających Monarchów w imieniu Papieża.

Królewic szwedzki przybył d. 21 z. m. pod nazwiskiem Hrabiego *Skanii do Parmy*, a powitany imieniem tamieczney Xieźny przez Hrabiego *Neipperg*, był z kilku znakomitemi osobami orszaku swego na obiedzie u teyże Xieźny w *Casino dei boschi*. Wspomniony Królewic przybył d. 24 z. m. do *Floreny*, i nazajutrz był na obiedzie u W. Xiecia *Toskańskiego*.

(z *Dostrzegacza Austriackiego*.) Król *Jmó Obojey Syocylii*, wyrokiem swoim z dnia 12 września, uczynił następujące postanowienia względem prezydium uniwersytetu nauk w prowincyach, z tey strony ciążyny morskiej położonych: 1) Dotychczasowa *Junta oświecenia publicznego*, która ustanowiona została wyrokiem z dnia 31 października 1821, ustaje. 2) Uniwersytet nauk będzie miał prezydenta, którego Król mianuje. 3) Prezydent czuwa nad wszystkimi zakładami naukowemi, i wydaje potrzebne rozrządzenia. Tenże prezydent prezyduje także w kommissyi rewizyi ksiąg przychodzących zza granicy. 4) Ma także naczelną dozór nad wszystkimi liceami, kolegiami, publicznymi i prywatnymi szkołami w prowincyi neapolitańskiej. Ma baczenie, czy przełożeni nauczyciele i uczniowie należycie pełnią swoje powinność, i czy uczniowie czynią postęp. 5) W innych prowincyach z tey strony ciążyny, wszystkie te zatrudnienia urzędowe powierzone będą kommissyi, która znajdować się będzie w stołecznym mieście każdej prowincyi, i składać się ma ze trzech doświadczonych osób, od Króla mianowanych. 6) Wyżej pomieniony prezydent i sześciu profesorów składają juntę, która zajmować się będzie oświeceniem publicznem w ogólności, oraz środkami jego poprawy, dającami do tego przepisami i t. d. 7) Prezydent będzie miał mianowanego od rządu sekretarza.— Na skutek tego wyroku, biskup pozzuolijski, *D. Carlo Rosini*, mianowany został prezydentem królewskiego uniwersytetu nauk.

NIDERLANDY.

Bruxella, dnia 6 października:
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Towarzystwo dobroczynności, dla prowincy południowych, składa się ze 13,000 członków. W okolicach *Antwerpii*, wystawiono już 24 domy opatrzone w sprzęty domowe i rolnicze, wraz z pewną ilością przyległego gruntu, a oraz trzody owiec i krów. Dnia 15 z. m. wprowadziło się do tych domów 24 rodzin, złożonych blisko ze 180 osób. Sprowadzono tam 100 żebraków zdolnych do pracy, którzy nadal trudnić się będą uprawą roli.

Bruxella dnia 10 października.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dziennik tutejszy pod napisem *Wyroczenia* donosi o odebranych w *Amsterdamie* listach, potwierdzających zupełnie wiadomość o porażce Turków, którzy wtargnęli do *Morei*, i o zwycięstwie Greków. Też listy donoszą, iż flota grecka odniosła znowu rozmaite korzyści.

Harlem dnia 5 października.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Czytamy w gazecie tutejszej co następuje: „Ludzie, którzy podług twierdzenia swego znają dobrze interesa polityczne, upewniając, iż rząd francuzki podał ważną notę hiszpańskiemu, oświadczając, iż przyjętą w roku 1812 przez stany na wyspie *Leon* konstytucyą, poczytuje za błędną i niedokładną: obeymuje bowiem zasady, które mo-

ga być niebezpiecznymi dla spokojności i pokoju innych narodów europejskich; radzi więc rząd francuzki uczynić bez zwłoki potrzebne odmiany w konstytucyi. Zapewniają daley, iż wspomniana nota obejmuje także żądanie, aby zgromadzenie Stanów dzieliło się na dwie Izby, a których pierwszą składałaby znakomita szlachta, nazwana Parami, a w drugiej zasiadali by deputowani, aby władza królewska była rozciągleyszą; aby sam tylko Król miał prawo podawania projektów; aby nieustającą deputacyą zniesiono, i aby dawny podział prowincyi przywrócono. Aczkolwiek trudno zupełnie przyznać rzeczywistość tego, zapewniają jednak daley, iż rząd hiszpański, odebrawszy tak ważną notę, natychmiast odpowiedział, iż nie może sam z siebie zmieniać zaprzysiężony konstytucyi; zastrzega sobie atoli udzielić tak ważne oświadczenie Stanom, które Król postanowił zwołać na nadzwyczajne posiedzenie. Twierdzą za rzecz pewną, iż między wielkimi mocarstwami a rządem hiszpańskim, zaczęły się już układy względem odmiany teraźniejszej konstytucyi, tak, iż spodziewać się można, że zgromadzenie Stanów zajmie się wkrótce tym ważnym projektem. Sądzą wszelako, iż niektórzy członkowie oświadczą, iż nie mają władzy samowolnie zmieniać konstytucyi, którą utrzymać poprzysięgli, ani też czynić odmiany w zasadach z niej wypływających, aż dopiero po 8 latach. Ministeryalna gazeta pewnego europejskiego mocarstwa pierwszego rzędu, namienia, iż właśnie teraz nadchodzi ten przepisaný czas do odmiany konstytucyi. Jak więc z jednej strony zmierzające do tego układy będą korzystne dla Francyi, jako najznakomitszej sąsiadki Hiszpanii, tak z drugiej spodziewać się wypada, iż nie tak prędko, jak względem Neapolu i Piemontu koniec wziąć mogą, a stan niepewności, zbyt długo z nieśczęściem Hiszpanii trwający, jeszcze się może niejaki czas przeciągnąć.

PORTUGALIA.

Lisbona, dnia 17 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Dnia 1 października uda się Król do sali obrad stanów, i wykona przysięgę na Ewangeliją, co dotąd jeszcze nie nastąpiło. Przysięga jest taka: „Przysięgam zachować polityczną konstytucyą Monarchii Portugalskiej, uchwaloną przez stany prawodawcze tego narodu.“

Na wniosek kommissyi konstytucyjney, ogłosiły stany tuteysze nieważność wszystkich traktatów, które Królewic następcą tronu zawarł lub zawarze z innymi mocarstwami. Postanowiły oraz oświadczyć wszystkim narodom, iż urządzenia Królewica i Rejencyi w Rio Janeiro od dnia 16 stycznia 1822 r. są nieprawne. Ministrowie Królewica, którzy doradzili zwołanie Stanów brazylijskich, mają być oskarżeni i pociągnięci do odpowiedzi. Rząd w Rio Janeiro, nieposłuszny rozkazom Stanów portugalskich, przestaje być rządem. Każdy urzędnik, któryby go słuchał, winien będzie zdrady kraju. Władza nadana Królewicowi ustaje, a natomiast ma być Rejencya mianowana przez Króla. Królewic ma we 4 miesiące po odebraniu tej uchwały wrócić do Portugalii, a inaczej postąpi się z nim podług prawa. Uchwała ta nastąpiła pozwawych bardzo sporach.

Dnia 28.—Dnia 20 b. m. Stany przyjęły pierwszy artykuł projektu Kommissyi względem Brezylji. Dodatek do tego artykułu odrzucono, po oświadczeniu Pana Burata, iż może mieć złe skutki, i że Xiążę może wezwać na pomoc Cesarza Amci Austryackiego, co sprawiło wielki szmer nawet na galeryach. W artykule 5em wyrzucono wyrazy: dla skłonienia ludu brazylijskiego, a to dla tego, aby rząd brazylijski nie sądził się przez to uznającym. Z resztą przyjęto inne artykuły.

Do dnia 25 b. m. wszyscy obecni tu deputowani brazylijscy skłonili się do podpisania konstytucyi. Dnia 25 ustanowiono nowy order zastugi, a dnia 26 stosunki handlowe między Portugalją

a Brezylją. Dzień 25 był dniem uroczystości: gdyż deputacya stanów przedstawiła Królowi do zatwierdzenia konstytucyą. Gdy prezes jej oświadczył w przemowie swojej, iż zaprzysiężenie jej zawisło od woli Monarchy, przerwał mu Król, mówiąc: iż skoro zaprzysięgi zasady, dotrzyma swego słowa i zaprzysięga konstytucyą.

Ostatnie wiadomości z Brezylji sprawują tu wielkie wrażenie. Królewic pisał do Króla, iż prowincya *Fernambuco* mianowała go Rejentem, że chce mu nadać tytuł Króla, i że postanowił go przyjąć, raz z przyczyny, iż tego stosunki polityczne wymagają; drugi raz, iż Brezylja jest krajem pierwszego rzędu, gdy tymczasem Portugalia należy do rzędu ożartego. Przyszła kolej, aby Brezylja rządziła, a Portugalia ulegała. Oświadcza nakoniec Królewic, iż nigdy nie ubliży winnego uznanowania swemu Królowi i Ojcu, i dla tego, jako wierny syn i konstytucyjny poddany, całuje ręce jego.

Szwecya.

Chrystyanija dnia 2 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Król Jace chorował kilka dni z naziębienia. W odezwie Króla do Stanów, którą Namiestnik królewski po otwarciu seymu Norweskiego, rozkazał radcy stanu *Collet* przeczytać, wyraża Monarcha między innemi: „Ile razy przycinawiam do Reprezentantów ludu, który Opatrzność opieki mej powierzyła; tyle razy czuję w duszy nową pociechę. Szczęście, które w tém upatruję, że im uczucia moje wynurzyć mogę, zasadza się na niewątpliwem przekonaniu: iż w miarę słusznosci i rozsądku, jestem w stanie przekonać ich, jako nie maminnych zamiarów, tylko ten jedyny: a żeby moje panowanie na dobrowolnie przyjętych i wykonywanych ustawach, ugruntowane było. Nie-tayno wam, jak wiele bohatyryskich usiłowań i ofiar poświęcały narody, dla zachowania swoich praw i niepodległości. Szczęśliwsi od wielu innych, macie one ciągle, jako dar Opatrzności. Możecie więc być przekonani, jak potrzeba uważnie nad tém pracować, ażeby usunąć wszystko, co jest szkodliwem, a troskliwie chwytąć się tego, co trwa-ły byt zaręcza. Celem ustalenia praw waszych, zwołać was tu kazałem, aby się z wami naradzić nad środkami pogodzenia wolności z powinnością.

AMERYKA.

Hawanna dnia 26 sierpnia.

Koronacya Cesarza Meksykańskiego *Iturbide* i małżonki jego, odbyła się z wielką okazałością d. 21 lipca w Meksyku.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(z Korr. Warsz.) W ogrodzie Pana *Kecht* w Berlinie, jedna winorośl wydała tego roku 2710 gron.

W *Möglinie* pod *Poczdamem*, użyto sposobu Pana *Reyrac* do leczenia owiecz na zawrót chorujących, parząc im głowę rozpalonem żelazem; sposób ten okazał się zupełnie skutecznym.

(z Kur. Warsz.) W Warszawie na podwórzu jednego domu przy ulicy Długiej, schorzał pies obrał sobie zakątek, w którym o głodzie ostatnie oczekiwał chwili. Ludzie domowi dostrzegli, iż przez kilka dni inne psy przynosiły mu różne pożywienie, tak dalece, iż przez takie swe starania, ocalił biednemu życie. Szczególne to zdarzenie atwierdza oddawna powzięte przekonanie o dobroci tych zwierząt tak szczęśliwie od natury udarzonych.

Maskarada.

Stosownie do poprzedzającego ogłoszenia, w następującą Sobotę, to jest dnia 21 t. m., na dochód ubogich, w domu Towarzystwa Dobroczynności utrzymywanych, dana będzie, na używanie Publiczności, Maskarada w Pałacu W.W. Milców, na której gra losowa kontynuować się będzie.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Е.

Провіантскій Департаментъ Военнаго Министерства объявляетъ, что на поставку провіанта и овса для продовольствія въ будущемъ 1823 году поселенныхъ въ Херсонской Губерніи Бугской и 5-й Уланской Дивизіи и прочихъ войскъ, въ округахъ военнаго поселенія находящихся, назначаются въ Херсонской Казенной Палатѣ торги въ будущемъ Ноябрь мѣсяцѣ: 1-й 9, 2-й 11, 3-й 13, и на переторжку 15, 16 и 17 числа тогожъ Ноября. Количество провіанта и овса и кондиціи, на основаніи которыхъ должна производиться поставка оныхъ, объявлены будутъ при торгахъ.

На вышеозначенныя сроки вызываются желающіе въ торгамъ съ залогамъ, опредѣленными указами 14 юня 1817 и 19 юля 1818 года по поставкамъ въ казну вина, а на обезпѣченіе задатковъ особо.

Между тѣмъ предварительно провіантскій Департаментъ объявляетъ, что желающимъ предоставляется на волю, принять поставку въ такомъ количествѣ, въ какомъ кто самъ пожелаетъ и обезпѣчить исправность оной законными залогамъ; что платежи денегъ чинимъ будемъ точно въ сроки по условіямъ безъ малѣйшаго задержанія и проволочки и что при приемѣ поставляемыхъ продуктовъ наблюдаема будетъ спрочайшая справедливость и ошачу не будутъ имѣть мѣста не только притесненія но и самомалѣйшее напрасное прѣмедленіе. Начальникъ Омѣвленія Цымбалишоръ.

2. *Prowiantski Departament Ministerium Woyny* огласза, że na dostawę prowiantu i owsa dla utrzymania w przyszłym 1823 roku osiedlonych w chorzońskiej gubernii, bułskiey i 3ciey ułańskiej dywizyi i innych woysk, w okręgach woyskowego osiedlenia znajdujących się, naczęją się w Chersońskiej Skarbowey Izbie targi przyszłego miesiąca gbra: 13ty 9, 2gi 11, 3ci 13, a przetargi 15, 16 i 17 dnia tegoż gbra. Ilość prowiantu i owsa, i warunki, na mocy których powinna się uskutecznić dostawa anych, objawione będą przy targach.

Na wyż-y naznaczone terminy wzywają się życzący przybywać na targi z kaucyami, wyrażonemi w ukazach 14 junii 1817 i 19 julii 1818 roku na dostawę do Skarbu wódki, a osobno na zabezpieczenie zadatkow.

Oprócz tego uprzednio Departament ogłasza, iż życzącym oddaje się na wolę, przyjąć dostawę w takiej ilości, w jakiej kto sam życzy i zabezpieczy akuratność oney prawem kaucyami; iż opłata pieniędzy nastąpi punktualnie w terminach podług umowy bez najmniejszego zatrzymania i przewłoki; i że podczas przyumowania dostawianych produktów, zachowana będzie ścisła odpowiedzialność i zgola nie będą miały miejsca nie tylko uciążliwość, lecz i najmniejszą próżną zwłokę. Naczelnik Oddziału Cymbalistow.

Do dzierławy.

2 Rząd Obwodu Białostockiego drugiego wydziału, powtórnie uwiadamia, iż na skutek wezwania Kommissyi Sądowej Edukacyney, Gubernii Litewskich, Białoruskich, Mińskiej i Obwodu Białostockiego, w Izbie tegoż Rządu, odbywać się będzie publiczna licytacya, na oddanie w wieczną posessyą lub też na kilkoletnie wydzierżawienie z obowiązkiem oparkanienia i płacenia czynszu placów pustych w mieście Białymstoku znajdujących się, należnych do Edukacynego Funduszu, jako to: placu na ulicy Bojarskiej sytuowanego, zawierającego w sobie morgów 2 prętów 80 i stóp 19, z którego stosownie do szacunkowej summy, wyrachowano opłaty rocznego czynszu srebrem rubli 9 kop. 10; tudzież na ulicy Warszawskiej znajdujących się placów, od zajęcia pod zabudowanie skarbowych magazynów pozostałych: a) placu mularza Szulca zawierającego się, zawierającego w sobie morg 1 prętów 126 stóp 34; b) placu zwanego cieśli Lauke morg 1 prętów 105; c) placu cieśli Szela, morg 1 prętów 39 i d) placu zwanego Komornika Bekkiera, zawierającego w sobie morgów 3 i prętów 30, magdebarskiej miary, z których wyrachowano rocznego dochodu, czyli czynszu srebrem rubli 28 kop. 54. Życzący zatem wszystkie te place, lub pojedynczo wziąć w wieczną posessyą, z obowiązkiem opłaty wypadającego rocznie czynszu i uskutecznienia stosownie do planu zabudowań; lub też w kilkoletnią dzierżawę z obowiązkiem oparkanienia i płacenia przyzwoitey ilości czynszu, raczą się stawić w Izbie Sądowej Białostockiego Obwodowego Rządu tego wydziału w terminach do licytacji przeznaczonych jako to: 16, 22 i 28 listopada roku teraźniejszego; reszta zaś kondycyy będą konkurentom ogłoszone w Rządzie Obwodowym przed licytacjami. Białystok dnia 6 września 1822 roku.

Ludwik Lachowicz Kазначей Obwodowy.
Michał Homenowicz Sekretarz.

2. Od Litewsko Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, że dla niejawnienia się życzących kupić, na naznaczone wprzód terminy, opisanych i ocenionych w tutejszey gubernii w mieście Brześciu domu i kramu tamaznego żyda Heszela Kacemelapaukena, na uzyskanie należących od niego do skarbu pieniędzy, za niedostawienie podług kontraktu sukna, teraz nanowoprzeznaczone z publicznych targow na sprzedaż, dla kupienia których wzywają się życzący na terminy: pierwsze dwa, jak wprzód, w Brzeńskiej miejskiej policyi 22go i 24go nowembra, a trzeci ostateczny do tego Rządu, za trzy miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w sanktpetersburskich albo moskiewskich gazetach. Sęptembra 29 dnia 1822 r. Expedytor Kolleski Sekretarz Jan Krupowicz.

Wilno dnia 20 Października Roku 1822 v. s.

Woda Aromatyczna.

1. Do handlu Tekli Fiorentinowej w Wilnie przyszedł świeży transport prawdziwej Wody Aromatycznej Warszawskiej wynalazku B. L. Nagella, której flaszka z przepisem sprzedaje się po kopiejek srebr. 60.

P o z e w.

1. ALEXANDER I Imperator Samowładca Wszech Rosyji Król Polski etc. etc. etc.

Ur. Feliksowi Chobryńskiemu b. kapitanowi wojsk polskich pozw przed Sąd Komisji na urządzenie interesów Radziwiłłowskich ustanowiony, z Instancji Ur. Michała Zaleskiego Jeneralnego Prokuratora massy i funduszów nieletniej Xieźniczki Stefani Radziwiłłówny wynosi się o to: wierność twoja mieniąc się sukcesorem zmarłej Teresy z Rzewskich primo Xieźny Radziwiłłowej Wojewodziny Wileńskiej, secundo voto Chobryńskiej swej żony, w stopniu jej przychodzisz do Sądu Komisji z żądaniem sądu na massie z zapisu niegdyś Xiecia Karola Radziwiłły Wojewod. Wileń. daty 1764 apryla 7 dnia, w Podhorecach przed szlubezdziałanego, summy jakoby posagowej i wyprawy 300 m. sp. z procentem drugie tyle 300 m. sp. A zapisu podobnego 1764, feria quarta post Dominicam letare quadragesimalem summy 300 m. sp. procentow tyleż 300 m. sp. i titulo vadii 300 m. sp. in continenti; za dożywocia od r. 1790 z dóbr Wotyńskich 6,461,972 sp. 28 gr., z dóbr Białokamienieckich zaś oddzielnie 2,200,000 sp. wyliczonych, prócz tego titulo alimentow do daty 1790, jako daty śmierci męża swego Xiecia Wojewod. summy 432,000 sp. i drugie tyle procentow 432,000 sp. Osobno summy 5000 czer. zł. za proceder kryminalny; 8000 sp. Zawadzkiej intercedendo opłaconey; 142 czer. zł. Longchampsowej również intercedendo wyliczoney; 8000 sp. za utrzymanie ogrodu i palacu w Białym Kamieniu; 2160 sp. za pomiar dóbr Białokamienia jakoby wydatkowany, gdy jednak pretensye takowe są i były napastne, jako się to przez szczegóły okazać dowodnie może, gdy owszem zmarła Xieźna z równoczesowych naborów winna zeszłemu Xieciu będąc, pozywana naprzód od samego zeszłego f. p. Xiecia Karola, następnie od jego synowca także już dziś zeszłego f. p. Xiecia Dominika Radziwiłły, pozywany już obz. mąż Feliks Chobryński kapitan, zawsze od rozprawy unikając ultimarnie kondemnować się dopuścili, mianowicie w Sądzie Głównym Lit. Wileńskim Departamentu Czasowego, jako jedynej magistratury z Ukazu Inniennego r. 1805. julii 9, po dwóch uprzednich kondemnatach jednej roku 1806 apr. 24, drugiej r. 1808 gbra 11 zapadł dekret trzeci roku 1810 xbra 16 z konwikcyą ultimarną, przez której skasowane wiekuiście zostały wszelkie stosunki obz. i zmarłej jego żony do funduszow Xieźnych, owszem za zawniesienie obz. do wszelkiego ich funduszu wskazana została tradycya, która dla nienaydowania

się funduszow obz.owanych dotąd exekucyi nie wzięta, między tém gdy obz.owany nayniesłuszniej i bezprawnie znów massę zakłócił do Sądu Komisji, zatem Prokurator in gradu zaszyłych dekretow pozywając wzajemnie obz.owanego prosi nakazu warowania locum standi solutione na wszystkie w Sądzie Gl. Litewskim zapadłe kondemnaty o utwierdzenie wyroku ostatecznego, zapisującego wiekuiścą ammissyą na wszelkie obz. do funduszow zeszłego Xiecia stosunki, a zatem o znikczemnienie wieczne tychże stosunkow i prawolomnego powództwa obz. w Sądzie Komisji, o zobowiązanie obz. do zwrotu kosztow prawnych massie i tego wszystkiego sądzienia, co czasu sprawy potrzebnym bydz się okaże. Salva melioratione tey žaloby.

Roku 1822 mca 8bra dnia 18 woźny zeznając, iż takowy pozw z instancji JWJP. Michała Zaleskiego b. Podkomorzego Ptu Rosieñ. Massy funduszow i interesow JO. Xieźniczki Jeymości Stefani Radziwiłłówny Jeneralnego Prokuratora, w sprawie z WJP. Feliksem Chobryńskim kapitanem wojsk pol. przed Sąd Komisji na interesow Radziwiłłowskie od Rządu ustanowiony, w mieście Wilnie agitujący się, z powodu nieosiadłości WJP. Chobryńskiego i niewiadomości o miejscu jego przebywania podług ar. 37 organizacyi do drzwi Sądowych przybiłem. Feliks Cebulski Woźny Komisji Radziwiłł.

Roku 1822 miesiaca oktobra 18 dnia w aktowej kancelaryi Sądu Komisji dla urządzenia interesow Radziwiłł. ustanowionego, relacyą tego pozwu do drzwi Sądowych przybitego urzędownie zeznał. Swiadczę.

Aktowy Regent Sądu Komisji Radziwiłł. Józef Doboszyński.

Wolno drukować Eustachy Zabiello Członek Komisji Radziwiłłowskiej.

P o z e w:

1. ALEXANDER Pierwszy Imperator Samowładca Wszech Rosyji Król Polski etc. etc. etc. Ur. Floryanowi Trzaskowskiemu Majorowi, Pozew przed Sąd Komisji na urządzenie interesow massy Radziwiłłowskiej Naywyższą Monarszą Wolą ustanowiony, w Wilnie odbywający się, z powództwa Ur. Michała Zaleskiego Jener. Prokuratora massy Radziwiłłowskiej wynosi się o to: z dokumentu realizowanego w dacie 1816 maja 2 d. na fundamencie dekretu Taxatorsko-Exdywizorskiego Bolnickiego przez JW. Chodźkę w imieniu nieletniej Xci Stefani Radziwiłłówny postanowionego, wierność wasza, jako sukcesor Placyda Trzaskowskiego Czeszn. Brzes., wzięwszy z kasy Xcey dwoma razy czer. zł. 50 i f. p. 2000, wynieśliście do Sądu Komisji Pozew po massę, o resztującą sumę f. p. 4,419 gr. 22 przez byłego plenipotentą Opieki JW. Chodźkę realizowaną, gdy atoli obok kwiatacyi samego aktora rzeczy Ur. Placyda Trzaskowskiego daty 1816 julii 15 d. Xciu Dominikowi Radziwiłłowi z pretensyi Sawiczunskich wydanej, i dekret Taxatorsko-Exdywizorski, i dokument JW. Chodźki na mylnych wsparci zasadach, massy Xcey nieobowiązuja, czem sam obz. wierność twoja skonwinkowany wniesionej do Komisji o restancję pretensyi zrzekł się, aktor zaś zmaszał, więc Prokurator massy pozywa obz. i prosi sądzienia na tymże Trzaskowskim zwrotu summy czer. zł. 50 i f. p. 2000 z każdorocznemi

procentami i expensami prawnymi, z wolną oraz egzekucją, przez władzę wykonawczą całkowitej należności, czy to przez extenuację, czy przez licytację.

1822 r. mca 8bra dnia 17, Woźny podpisany świadczą, jako kopia niniejszą z autentykiem zgodną z instancji JW. Zaleskiego Jeneralnego Prokuratora massy Radziwiłłowskiej, przeciwko Ur. Florianowi Trzaskowskiemu Majorowi wyniesionego, pozwanemu, dla niewiadomości miejsca jego zamieszkania do drzwi Sądowych Komisji na urządzenie interesów Radziwiłłowskich przybieł, i odpowiedzi przed tymże Sądem pozwanemu zapowiedziałem Dan jako wyżej. Felix Cebulski Woźny Komisji Radziwiłłowskiej.

Roku 1822 8bra 17 dnia, przed aktami Komisji dla urządzenia interesów Radziwiłł. ustanowionej, obecnie stawając Woźny wyżej wyrażony, relacją tego Pozwu do drzwi Sądowych, przybieł, urzędownie zeznał. Świadcę Aktowy Regent Sądu Kom. Radziwiłł. Józef Doboszyński.

Wolno drukować Eustachy Zabiello Członek Komisji Radziwiłłowskiej.

Oświadczenie.

1. Excerpt oświadczenia z protokółu potoczego Sądu Ziem. Ptu Szawels. w dacie poniższej zapisanego et eorundem pod Urzędową tegoż Sądu pieczęcią stronie potrzebującej wydania.

Roku 1822 mca 7bra 12 dnia. Oświadczenie imieniem JW. Antoniego Ważyńskiego Ciwun. Ret. Star. Tyrkszał: i Pożytem przeciwko WW. Michałowi i Teressie Janowiczom byłym Sędziom Granicznym Telszewskim małżonkom, Wincentemu i bracie Pieczkowskiemu Rot. małż. z okazji wniesionego przez nich do akt Grodz. Telszew. dnia 2 idącego mca processu z odpowiedzi czyni się w treści: w pośród smutku jakim przepelniał serce moje zgon najdroższej matki ś. p. Łucyi Franciszki Ważyńskiej Ciwunowej, szukałem ulgi i pociechy na łonie rodziny, do której z najlepszymi zawsze byłem skłonnościami, zaprosiłem do domu swego obżał. szwagrow i siostry, a troskliwy o ich los, przełożyłem zarazem, jako święcie szanując wolę matki, pragnę wypełnić jej testamentowe przeznaczenie i najdogodniejszą czyniłem satysfakcją przez ofiarę ziemi na dziedzictwo lub zastaw, wtedy dopiero postrzegłem, że obżałowani, nieprzestając na rozporządzeniu matki, ogromne objawili roszczenia pod tytułem oyczystości, całej mojej substancji grożące, a bezwzględnie na przychylność braterską i słusność rzeczy, opuszczając dom mój, wnet pobiegli do akt Sądowych obcego powiatu i przez zapisany w nim manifest, nieodrzeczne i obłędne głosząc zregulowanie, walkę processową zapowiedzieli, nadto jeszcze, nad formę w manifestach przez konstytucją 1784 roku przepisaną, czyli przez chęć krytyki brata, czyli ogłoszenia publiczności imienia swego przez gazetę, rzecz prywatną awizować przedsięwzięli, ta porywczosć obżałowanych lubo poniszczyła trosk moich, gdy jednak widzę siebie na drodze prześladowania od siostr rodzonych, pozbawionych przychylności ku bratu i zuchwale targających się na czynność matki cnotliwej i pobożnej kobiety, zniewalony jestem w bolesnym uczuciu niniejszą złożyć odpowiednią pretensję. Ojciec mój i obżałowanych ś. p. Felix Ważyński Ciwun i Starosta, posiadał wprawdzie dobra dziedziczne Holdow w Lidzkim i Pobolwiany w Szawelskim powiatach położone; lecz publiczne pełnić

urzędy, mianowicie w porę piastowania vice Marszałkostwa byłego Trybunału Litewskiego znaczne pozaciągał kredyty, następnie zaczął prawne konwikcje i obie te majątności, a nawet Starostwo Tyrkszał w całości przez tradycję zajęte zostały, nie była więc dla następców żadna z oycza nadziei. Na takie położenie interesów oycowskich najlepsza matka troskliwie swoje zwróciła oko, folwark swój dziedziczny Jarzempol zwany w ptcie Telszew., przedawszy i dalsze swoje zgromadziwszy fundusze, obróciła na oswobodzenie dóbr męgowskich i przewody tradycyowne na się uzyskała, wypłacone przez nią pieniądze, zaciągnięte na tę potrzebę długi, rozpisy testamentowe pozostające jeszcze bez lokacji zawinięcia oycowskie, składają masę przeszło milion zł. pol., jakowa ciężka dobra Holdow i Pobolwiany, w miarę takiego stanu interesów dosyć obfite zeszła ś. p. matka przez testament dla obżałowanych zakreśliła exdotacji. Gdy zatem podoba się obżałowanemu oyczystey poszukiwać za opłatą przez nich proporcjonalnego długu, nieodbiegam i tej satysfakcji, co się zaś tylko ruchomości tak ogromnej przez obżałowanych wyobrażonej, lubo ta nader szczupła po oycu pozostała, wszakże obżałowani podług ducha praw Litew. żadnego przystępu do niej mieć nie mogą, odkryty więc status activus et passivus funduszów zeszłego oycza a obżałowanym dobrze wiadomy, jak nie pochlebnego obżałowanym nie obiecuje. tak nie rozpatrzny popęd do prawności obżałowanych granice swoje i tamę znaleźć musi, nakoniec gdy prawo statutowe w artykule drugim Rozdziale 5tym zawarte, poucza, że posagi opłacone bydl niemożną, dopokąd przez mężów na ich majątkach ubezpieczone nie zostaną, a gdy obadwa obżał. Janowicz i Pieczkowski, żadnych dóbr ziemskich nieposiadają, a tym samym żadnego dla swych żon nie skazują bezpieczeństwa, z tej pobudki i kapitałów testamentem matki odkaszanych, odkładać niepodobna, dla tego też stosownie do prawa ziemię siostróm swym ofiarowałem, gdy zaś to przyjąłem nie zostało, wyznaję i oświadczam, jako niżej posagi odbiorą, przez mężów ubezpieczenie, procenta prawne opłacać będę, a tem porządkiem wykonywając wolę praw i testamentu matki, na żadne niezasługuję wyrzuty, i tak dostatecznie pokonywając obżałnych stosownie nikczemność ich odkrywam i obronę swoją przedsięwzięjąc niniejszą w aktach powiatowych składam repozycję. Antoni Kajetan Skarbek Ważyński Ciwun. Ret.

Zgodno z protokołem świadczę Ignacy Rodowicz Ziem. Ptu Szawel. Regent.

Roku 1822 7bra 14 dnia, że niniejsze oświadczenie w aktach Ziem. Ptu Szawel. i bydl w Kur. Lit. może awizowane. paświadczam Prezydent Ziem. Szawel. Józef Gedymin.

U w i a d o m i e n i e.

2. Niżej podpisany w imieniu JW. Ałama Barona von Finckenszteyna Kapitana Wojsk Rosyjskich i Kawalera zawiadamiam, iż JW. Alexander i Benedykta z Kuczewskich Korcowie Sęstwo Ptu Kowieńskiego, prawem wiaczysto przodkiem w roku 1822 mca augusta 21 dnia sporządzonem, et eor. dnia 22 przed Sądem Głównym przyznanem, majątność Stare i Nowe Boldzie-

ja w Poie Kowień. położone, temuż JW. Baronowi von Finckenszteyn wiecznością wybyli, i na nie część w gotowiznie przyjęli pieniędzy, a złotych pol. 60,000 Baron Finckenszteyn w roku 1823 dnia 7 marca przed Aktami powiatowemi Wileńskimi opłacić obowiązka się, że zaś w dacie przyznania prawa jednoczasową assekuracyą JW. Korewowie celem zabezpieczenia Barona Finckenszteyna zapewnili, iż wszystkich swoich, jeżeliby jacy byli kredytorowie, albo z oddzielnych swoich funduszów przed terminem dnia 7 marca 1823 roku, albo z summy w tej dacie opłacić się mający zaspokoją, tak, że żadna już przez nikogo nie może być w przyszłość do nieraz wzmianowanego Barona Finckenszteyna pretensya stosowana; przeto o takowem postanowieniu i zawartej umowie, celem zyskania jej skutku, niniejsze do Gazety Kuryera Litewskiego trzykrotnie ogłosić się mające zamieszcza się uwiadomienie. Datt dnia 16 8bra 1822 roku. Domnik Szklennik Sądu Gł. Lit. Adwokat.

Może Redakcyja do druku przyjąć. Prezydent Grodz. Wileń. Adam Dauksza.

O s w i a d c z e n i e.

3. Excerpt z Protokółu Sądowego Ziem. Ptu Wileyskiego zapisanego Oświadczenia; pod pieczęcią Urzędową Ziemską tegoż ptu, roku 1822 8bra 3 dnia, na rekwizycyą stron jest wydan.

Roku 1822 mca 8bra 3 dnia, na Sądach JE-GO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskich powiatu Wileyskiego oświadczenie imieniem W.W.JJ. Państwa Jana i Barbary Łapickich Sędziów Granicznych ptu Ihumeńskiego, przeciwko JO. Xięźniczce Stefani Radziwiłłównie jako Aktorce, a JW. Michałowi Zaleskiemu b. Podkomorzemu powiatu Rosieńskiego jeneralnemu Prokuratorowi masy teyże JO. Xięźniczki Radziwiłłówny, przy odwołaniu się do Oświadczenia pod dniem 22 septembra tegoż 1822 roku na Urzędzie Ziemskim powiatu Ihumeńskiego uczynionego, kanosi się w treści następney, JW. Michał Graff Plater samojedny przedtym Aktor dóbr Bożyna w Mińskiej Gubernii sytnowanych, celem usatysfakcyonowania swoich wierzycieli one na taze i exdywizyą poświęcił, w kole czego po ogłoszeniu otcwistego Sądu exdywizorskiego wyroku, od rozdziału takowych dóbr pomiędzy wierzycieli pozostał mu w restancyi folwark Wołowa Słoboda alias Marcinówka zwany w powiecie Ihumeńskim leżący, żadne więc na owym majątku długi, ani ewikycje jego własne, a bardziey Xawerogo Graffa Platara niemającego bynajmniejszego uczestnictwa w przereczonym majątku, jako po zaskuteczney exdywizyi, opierać się niemogły. Tak zatym niewątpliwą pewnością oświadczaający się powodowani, gdy uyrzeli zamiar JW. Graffa Michała Platara wybycia wspomnionego majątku, śmiało weszli z nim w umowę o aktorstwo, za która ugodzoną summą całkowicie zaliczyli, i od roku 1818 na twierdzy prawnie nastalego nabycia stawiały się niewątpliwymi majątku Marciniówki aktorami, przez trzyletnią, prawem zamieszoną na dopominek opartych długów dawność, ony spokojnie zapossydowali, nie wiadomo wszakże z jakiego względu i prawa JW. Michał Zaleski Prokurator masy JO. Xięźniczki Stefani Radziwiłłówny, dnia 20 septembra idącego 1822 roku zatknętym we wrota zapozwam przed Sąd Komisyyi po Grafa Xawerogo Platara bez domieszczenia w onym oświadczaających się jako aktorów za dług cale ustronney osoby, na majątku pod nazwaniem omylnym Brzóska Marcynówka przedsięwziął podstępnie uzyskiwać konwikcyę. Nieprawność takowa JW. Prokuratora i użytego wódnego natychmiast została opowiedziana przez Urzędem powiatu Ihumeńskiego, która iżby wia-

domszą była Publicznosci, oświadczaający się mając zamiar umieszczenia do gazet Kuryera Lit. powtarzają oną przed Sądem Ziemskim Ptu Wileyskiego: a zarazem jesliby się za powyższym zapozwem podstępnie zatknętym zdało uzyskiwać konwikcyę, tedy że ewekucyi oney na swojej własności od świadczających się niedopuszczają, że oraz o widoczny podstęp i wzięty przewód prawa na obcym majątku, a stąd o kary i expensa prawne niezaniebają przynieść dopominku, z tym się naysolenniey przed Sądem i publicznością oświadczaają. Utego oświadczenia podpis w protokule takowy: Michał Łapicki Regent Gran. Ptu Wileyskiego. Zgodziłem z Protokółem Sądowym Wincenty Kierenowski Ziemski Ptu Wileyskiego Regent.

Wolno przyjąć do Gazety Kuryera Litewskiego poświadczać, Ignacy Kijakowski Pisarz Ziemski Ptu Wileyskiego.

Wezwanie sukcesorów.

Swistocz w gubernii Grodzieńskiej w powiecie Wołkowyskim. Dyrekcyja szkół gubernii grodzieńskiej zawiadamia niniejszém obwieszczeniem sukcesorów ś. p. X. Antoniego Rekwarta Proboszcza starojelnińskiego, Exjezuity, pobierającego pensyą wysłużoną z funduszow edukacyynych, zmarłego na d. 30 czerwca r. b., aby się zgłosili do teyże dyrekcyi. Przypada albowiem dla nich pensya wysłużona zmarłego za dwa miesiące maj i czerwiec r. b. w ilości rubli 26 kop. 25 srebrem, o której wydanie na ręce dyrektora szkół gubernii grodzieńskiej zaszła już komunikacya Rządu Cesarskiego Wileńskiego Uniwersytetu do Izby Skarbowey Grodzieńskiej.

W następnne kontrakty w Kijowie będzie puszczoney w sprzedaż klucz Czerczecki w Gubernii Podolskiej powiecie Kamienieckim sytuowany. składający się z dwóch miasteczek i pięciu wsi, jako to: miasteczko Czercze ma rewizjskich męzkich dusz 238, pola ornego morgow 1934 prętow 115, sianożęci morgow 58 prętow 200, pod lasem zdatnym do wszelkiej budowli morgow 1161 prętow 200; wieś Zaluże ma dusz męzkich 151, pola ornego morgow 918, sianożęci morgow 37, pod lasem morgow 274; wieś Stefanówka ma dusz męzkich 217, pola ornego morgow 978, sianożęci morgow 67; wieś Poczapińce ma dusz męzkich 224, pola ornego morgow 2246 i prętow 280. sianożęci morgow 336 prętow 200, pod lasem morgow 186 prętow 235; wieś Chropolawa ma dusz męzkich 386, pola ornego morgow 2913 prętow 20, sianożęci morgow 311 prętow 50, pod lasem 224 morg. i prętow 121; wieś Nihin ma dusz męzkich 282, pola ornego morgow 2230 prętow 70, sianożęci morgow 299, pod lasem morgow 709 prętow 62; miasteczko Zińkowce ma dusz męzkich 116, pola ornego morgow 803 prętow 100, sianożęci morgow 60 prętow 114, las dębowy zdolny do budowli, o ilości którego da się wiedzieć w czasie kontraktów. Ten klucz może być przedawany ogólnie i w rozdrob po wiosce każdy z osobna.

Dnia 29 7bra 1822 r. Wincenty Burkatz.

Sąd Exdywizorski.

3 Skutkiem Remissy Sądu Głównego drugiego Departamentu Gubernii Mińskiej, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski do folwarku zeszłego Szoluchy Podłuże zowiącego się w powiecie Bobruyskim, w Gubernii Mińskiej położenie mającego, w dniu 20 terażniejszego miesiąca zjechawszy, wymiar gruntu komornikom naznaczył, i powtórny zjazd na ostateczne rozsądzenie na dzień 20 8bra idącego roku zadeterminował, ażeby więc wszyscy kredytorowie i pretensorowie zeszłego Rotmistrza Szoluchy na ten termin, sub amissione stawieć się nieomieszkal, przez niniejszą powtórnią do Ga-

zet Kurjera Litewskiego podającą się awizacją, każdego poszczególnie i wszystkich ogólnie zawiadamia. Działo się w Podliżu roku 1822 mca 7bra 25 dnia. Wincenty Mengolin Podsek Ziem. Ptu Ihumeńskiego Exdyw. Maciej Bulhak Ziem. Ptu Sluc. Podsek i Exdywizor. Ignacy z Jaxow Bykowski Pisarz Ziem. Bohr. i Exdywizor.

5 Sąd Taxatorsko Exdywizorski na domierzenie kredytorom JW. Wincentego Bielikowicza b. Marszałka Brastawskiego i Kawalera satysfakcyi, dekretem remissyynym Sądu Głównego Wileńskiego drugiego Departamentu przeznaczony, w dobrach Kozaczyźnie w powiecie Brastawskim położonych odbywający się, po wzięciu do namowy sprawy, że w niej oczewisty wyrok na dniu trzydziestym pierwszym idącego miesiąca oktobra ogłoszonym będzie strony interessowane zawiadamia. Prezes Grodu Zawileyskiego i Exdywizyi Ignacy Chodzko. Stanisław Bitowtt Prezydent Grodzki Powiatu Upit. i Exdywizor. Józef Hoppen Pisarz Grodz. Wilkomier. i Exdywizor.

3. W skutek zakroczoney remisy w ziemstwie powiatu rosieńskiego w roku idącym 1822 februaryi 24 dnia, przeznaczającej taxę i exdywizyą majątku Medeksz zwanego w powiecie kowieńskim w parafii Kieydańskiej położonego, a do zeszłego Ignacego Lugayły Szambelana dziedzictwem naletącego, Sąd Taxatorsko Exdywizorski rozpocząwszy swą czynność w dniu 7 marca idącego roku pierwszą uczynił awizacją do Kurjera Litewskiego, aby kredytorowie do masy majątku Medeksz po Lugayłowskich mające pretensye w powtórny zebrań się dnia 15 7bra roku idącego stawali z dowodami, jakowa awizacja pod IV. 37, 38 i 39 w Gazetach była publikowaną, dopiero gdy w tym terminie Sąd Exdywizorski zjechał, i rozpoczął swą czynność, akta wyexpedyował i od niektórych kredytorów produkta odbyte zostały, gdzie tak od administratora jako też i od prokuratora masy doniesionym zostało, iż z nieurodzaju w tym roku zeszłego z tegoż majątku Medeksz oddanego pod exdywizyą trudne dotąd było utrzymywanie urzędników i stron zebranych, i nadal do końca utrzymanie osob sądowych niewystarcza z dochodów, przeto Sąd Taxatorsko Exdywizorski postanowił sądy swoje do miasta powiatowego Kowna do ukończenia rozpoczętej czynności przenieść, i że w dniu 25 miesiąca 8bra idącego roku weźmie do namowy, aby więc dotąd niezajawione strony a mające stosunki pretensyjne do masy i funduszu zeszłego Lugayły oddanego pod exdywizyą wiedzieć mogły w jakim dniu do namowy weźmie sąd sprawę rozpoczętą, postanowił raz powtórny przesłać do Kurjera Litewskiego awizacją i ostrzedz, iż jeśli która strona w dniu 25 miesiąca 8bra idącego roku 1822 nie przybędzie do miasta powiatowego Kowna, i nieotwiadczy swej sumowney do masy majątku Lugayłowskiego pretensyi, naówczas dla wszystkich niestawiających pretensorów zapisana zostanie w oczewistym dekrete ammisya.

Adam Kozakowski Prezes Sądu Ziemskiego

powiatu Kowieńskiego i Exdywizyi. Antoni Domeyko Sędzia Kowień. i Edywizor. Wincenty Mołochowiec Prezes Graniczny Kowieński Exdywizor. Marcin Książ Swirski Regent Sub. Kowień. i Exdywizorski.

3. Sąd Taxatorsko Exdywizorski masy JW Johanny Horaynowny Podkomorzan. Wileń. Kanoniczki Warszawskiej przez wyrok oczewisty w dniu 16 septembra 1822 roku ogłoszony, dopełniwszy satysfakcją w konkursie połączonym kredytorom przez rozdział dóbr Peteszy w powiecie Wileń. położonych, o tém dla przyspieszenia wiadomości w Królestwie Polskim mieszkojących, jakoto: sukcesorów zeszłej Anny Puławskiej, Sosnowskiej, Bergondzonich i Milensowey niniejszą awizacją zamieszcza i do objęcia sched wydzielonych wzywa, jak oraz, że wykładanie juramentów na realności zarekognoskowanych summ, do dnia 1 januaryi następnego roku powinno być załatwionem, uprzedza.

Stanisław Karczewski Regent.

N o w e D z i e ł a.

Etyka chrześcijańska czyli Teologia moralna do użycia szkolnego zastosowana, przez Antoniego Karola Reybergera opata benedyktyńskiego, doktora teologii i profesora i t. d. a na język polski przez Jana Kantego Chodaniego, Doktora i Profesora Teologii w uniwersytecie wileńskim, Dziekana oddziału nauk moralnych i politycznych, Kanonika katedralnego wileńskiego, przełożona. Obok z textem łacińskim. Tom I str. 368, zawiera w sobie wstęp do Etyki chrześcijańskiej tudzież Etykę ogólną. Tom II str. 462, zawiera w sobie wykład powinności chrześcijanina względem Boga i względem siebie samego. Tom III, str. 408, zawiera w sobie resztę Etyki wspólnej, to jest: wykład powinności chrześcijanina względem innych ludzi; Etykę szczególną, czyli wykład powinności ze szczególnych stanów, położeni i okoliczności na człowieka wpływających; tudzież Ascetykę, to jest naukę o ogólnych środkach chrześcijańskiej cnoty. Cena exemplarza rubli sr. 6. Dostać można w Redakcyi Gazety Kurjera Litewskiego i w Księgarni XX. Piarow u Alexandra Zolkowskiego.

Tamże dostać można: Georgiki czyli Ziemianstwo starożytnych Rzymian. Poema dydaktyczna P. Wirgiliusza Marona, przekładania X. Alexgo Kotliuzińskiego Scholarum Piarum. Obok z textem łacińskim. Cena kop. 50.

JPan J. H. Zigra w Rydze, ma zaszczyt uwiadomić amatorów ogrodnictwa, iż już się zaczęła pora do przesyłania drzew owocowych i innych, przy czym poleca siebie najlepszymi gatunkami wszelkich drzew i krzewów za pomierną cenę.

Kurs petersburski dnia 6 października: dukat holenderski nowy 11 r. 40 kop. stary 11 r. 20 k. Zmiana złota 2 r. 86 kop. Zmiana srebra 2 rub. 72 kop.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długów: 68 assygn. - - - po 100 } procentow
68 brzęczącą monetą - 96
58 takąż - - - 82

Kurs wileński na assygnaty od dnia 16 paździer. rubel srebrny 3 rub. 77½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 71, stary r. 11 kop. 53, imperyal r. 36 kop. 67½.

Observacye	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	W i a t r y.	Odmiana w powieś
meteorologiczne.	dnia 18 średnia	27 cal. 8.43 lin.	+ 6.66 stopni	Poludniowy	Deszcz
	dnia 19 średnia	28 — 0.75 —	0, —	Półn. Wschod.	Pogoda
	dnia 20 godz. 7	28 — 5.3 —	— 5, —	Półn. Wschod.	Pogoda